

Formyndere for Befolkningen og sige: I maa ikke sætte eders Penge i det Institut, I skulle sætte dem i det — og det gøre vi, i det Øjeblik vi nægte den enkelte Bank den samme Rettighed, som andre Banker have, til at modtage Penge paa Sparekassetilkaar eller paa hvilken Maade den vil. I Jylland have vi efterhaanden faaet lokale Banker, der ere stiftede af selve Befolkningen, By og Land i Forening, og det har været til den største Nytte for vor Provins. Det forbavser mig, at Fynboerne ikke have fundet, at de havde samme Nytte af, at Penge, der fremkomme i Fyn, kunne blive derovre i Stedet for at gaa til Kjøbenhavn og blive fordelte derfra og give Overskud til Kjøbenhavn. Jeg skal ikke nægte, at det forbavser mig, at det fra de Folks Side særlig, der harmes stærkt over Kjøbenhavneriet, forlanges, at der skal paalægges vore Provinsbanker Baand, hvorved de blive stillede meget haardt i Konkurrencen med de større Banker i Hovedstaden. Den Maade, hvorpaa man søger at hindre Bankerne i at virke som Sparekasser, er at nægte dem Stempelbegunstigelse. Foreløbig have en stor Del Banker det, og jeg finder det aldeles hensynsløst at nægte at give den samme Begunstigelse til de ny Banker, der komme op i vore Provinser. Man siger, at Pengene skulle blive i Sparekasserne, thi med de Penge kunne vi lave Andelsmejerier og Andelsslagterier; men de samme Penge kunne vi ganske sikkert faa gennem de Banker, vi oprette selv. Desuden ere vi vel omtrent færdige med at lave Andelsmejerier og Andelsslagterier, vi skulle vel ikke have mange flere af dem, saa hvis det er den Anvendelse, Sparekasserne skulle gøre af deres Penge, komme de til at staa i temmelig stor Forlegenhed med deres Anbringelse. Derimod er jeg fuldt paa det rene med, at det er en Opgave for de stedlige Sparekasser at hjælpe de mindre bemidlede, som have Vanskelighed ved at gaa til Bankerne. Men den Gren af deres Virksomhed vil altid kunne ske Fyldest, og det kan ikke nytte at samle store Masser af Penge under Paaskud af, at de skulle sendes ud som Prioriteter i Landejendomme, thi den Tid er forbi, da Sparekasserne kunne være tjente med det. Prioriteter i Landejendomme ville og bør mere og mere gaa over til at blive Kreditforeningslaan. Derimod er det faktisk, at skulle Sparekasserne svare en passende Rente af Indlaan, maa de til Dels give sig af med lidt Bankforretning, ogsaa fordi

de laane ud paa Kaution. Det blev jo ogsaa fremhævet, at man skulde hjælpe Egnens Beboere ved at yde dem Laan, men der er ingen stedlig Sparekasse, som laaner til en eneste uden Kaution fra en bosiddende Mand paa det Sted, hvor Laanet gives. Jeg antager ikke, at Sparekasserne Bestyrelsesmedlemmer laane ud paa eget Ansvar uden at have Kaution fra nogen af den Mands Naboer, som de yde Laanet; ellers vilde det være en temmelig stor Risiko at være Medlem af en Sparekasses Bestyrelse. Til Støtte for de af det ærede Medlem for Ribe Amts 3die Valgkreds anstillede Betragtninger skal jeg ogsaa anføre, at det eneste Middel, man nu bruger for at drage Skel mellem Sparekasser og Banker, er Stempelbegunstigelse, og den vil man nu nægte Bankerne for at forhindre dem i at blive Sparekasser. Men jeg antager, vi alle ønske en Gang at komme saa vidt, at de Hindringer for den fri Virksomhed her i Landet, som Stempel-loven skaber, maatte falde væk, at vi en Gang maa blive fri for den mærkelige Stempellov, der lægger en betydelig Skat paa alt, hvad der henhører til Jordbrug, medens Handelen er fri. Jeg haaber, at vi en Gang maa blive af med Stempel-loven. Men hvad skulle vi saa gøre for at drage Skel mellem Banker og Sparekasser; thi naar Begunstigelsen falder væk, kan jo ethvert Pengeinstitut blive Sparekasse? Jeg synes, at det er temmelig mærkeligt at benytte en saa uheldig Lov som Stempel-loven til paa Basis af dens Bestemmelser at trække Skel mellem den Virksomhed, man vil tillade de forskellige Pengeinstitutter, saa jeg slutter mig fuldt ud til det ærede Medlem for Ribe Amts 3die Valgkreds i Haabet om, at man ikke vil paalægge den fri Virksomhed her i Landet flere Baand end højst nødvendigt.

Ordføreren (*J. Jensen*, Aalborg Amts 1ste Valgkreds): Spørgsmaalet om Statsanstalten for Livsforsikring har jeg ikke Anledning til at komme udførlig ind paa. Det ærede Medlem for Esbjerg (Bluhme) har jo absolut Ret i, at det her drejer sig mere om Konkurrencen end om, hvorvidt de, som have faaet tegnet Forsikring, maatte komme af med noget mere eller mindre i aarlig Præmie. Det kunne de nok taale, thi naar de komme af med lidt for meget i aarlig Præmie, faa de det tilbage i Bonus. Men det nytter jo ikke meget i Konkurrencen med enten udenlandske eller andre indenlandske Selskaber, og det var vistnok særlig den Side, der